

2010

मराठी वाङ्मय - II (वैकल्पिक)

200078

स्तर : पदवी

एकूण गुण : 200

स्वरूप : पारंपारिक

कालावधी : 3 तास

सूचना :

- (i) सर्व प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहावीत.
- (ii) प्रश्न क्रमांक 1 हा अनिवार्य आहे. उर्वरित प्रश्नांपैकी प्रत्येक विभागातून एक, याप्रमाणे चार प्रश्न सोडवा.
- (iii) प्रश्नाच्या उजवीकडील अंक त्या प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
- (iv) ज्या क्रमाने निर्धारित संख्येपर्यंत पर्यायी प्रश्नसंख्या सोडविली आहे, तेवढीच प्रश्नसंख्या तपासली जाईल, अतिरिक्त उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (v) तर्कसंगत, संक्षिप्त आणि परिणामकारक लिखाणास जास्त गुण देण्यात येतील.
- (vi) उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतः किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (vii) प्रत्येकी 10, 15 आणि 20 गुण असलेल्या प्रश्नांची उत्तरे परिक्षार्थीकडून अनुक्रमे 125, 175 आणि 250 शब्दांमध्ये अपेक्षित आहेत.

1. खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

- (अ) पुराणकथेला एक प्रतीककथा म्हणून सादर करण्यात 'ययाती'कार कितपत यशस्वी झाले आहेत? 10
- (ब) 'माझा प्रवास' मधून प्रवासकर्त्याची कोणती स्वभाववैशिष्ट्ये लक्षात येतात? 10
- (क) ज्ञानेश्वरीतून मराठी भाषेविषयीचा अभिमान कसा व्यक्त झाला आहे? 10
- (ड) 'मृदंगंध' मधील प्रेमकवितेचा थोडक्यात परिचय करून द्या. 10

P.T.O.

विभाग - अ

2. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या.
- (अ) 'पाचोळा' कादंबरीतून बदलत्या ग्रामीण जीवनाचे चित्र कसे आढळते? 10
- (ब) 'किडलेली माणसं' कथासंग्रहात मध्यमवर्गीयांच्या कोणत्या व्यथा रेखाटल्या आहेत? 15
- (क) 'ऋतुचक्र' मधून दुर्गा भागवतांचे निसर्गप्रेम कसे व्यक्त होते? 15
3. पुढील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.
- (अ) 'ययाति' कादंबरीतील सामाजिक आशय स्पष्ट करा. 10
- (ब) 'परिव्राजक' मधील कथांमधून मानवी जीवनाचे नव्या दृष्टिकोनातून केलेले चित्रण कितपत आढळते? 15
- (क) 'स्मृतिशेष' मधून पानतावणे यांच्या लेखनशैलीची कोणती वैशिष्ट्ये जाणवतात? 15

विभाग - ब

www.mpscmaterial.com

4. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या.
- (अ) 'सार्वजनिक सत्यधर्म' मधील महात्मा फुले यांचे स्त्रीपुरुषसमानते संबंधीचे विचार सांगा. 10
- (ब) 'मीच हे सांगितलं पाहिजे', हे शीलवर्तीचे आत्मचरित्र आहे की डॉ. केतकरांचे चरित्र? साधार स्पष्ट करा. 15
- (क) 'हिमालयाची सावली' मधील बयोच्या व्यक्तिरेखेचे सौंदर्य स्पष्ट करा. 15
5. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या.
- (अ) 'दृष्टान्तपाठा' ची रचना कथानिवेदनासाठी झाली की परमार्थ निरूपणासाठी? स्पष्ट करा. 10
- (ब) 'माझा प्रवास' मधील स्थलवर्णनांची वैशिष्ट्ये. 15
- (क) उच्चवर्णीयांमधील उपेक्षित ब्राह्मणांचे जीवन रेखाटण्यात 'किरवंत' नाटक कितपत यशस्वी झाले आहे? 15

विभाग - क

6. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या.
- (अ) 'पेंजण' संग्रहातील रामजोशींच्या लावणीची वैशिष्ट्ये सांगा. 15
- (ब) मर्ढेकरांच्या 'फलाटदादा' कवितेचे रसग्रहण करा. 10
- (क) कुसुमाग्रजांची 'क्रांतीचा जयजयकार' कविता क्रांतिकारकांना स्फूर्तिदायक कां वाटते? 15
7. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या.
- (अ) 'ज्ञानेशांच्या अमृतवाणीत' काव्य आणि तत्वज्ञान यांचा मनोज्ञ संगम कसा आढळतो? 15
- (ब) करंदीकरांच्या 'ती जनता अमर आहे' या कवितेचे रसग्रहण करा. 10
- (क) महानोरांचे निसर्गाशी असलेले भावनिक नाते उलगडून दाखवा. 15

विभाग - ड

8. टिपा लिहा.
- (अ) 'नक्षत्रांचे देणे' मधील प्रतिमासृष्टी 10
- (ब) बहिणाईची कविता म्हणजे निरक्षर प्रतिभेचा अक्षर विलास. 15
- (क) 'स्मृतिशेष' या ललितलेखनाची वैशिष्ट्ये. 15
9. टीपा लिहा.
- (अ) नारायण सुर्वे यांच्या कवितेचे वेगळेपण. 10
- (ब) फ.मु. शिंदे यांच्या काव्याची वैशिष्ट्ये. 15
- (क) दलित स्त्रियांवरील अन्यायाबाबत हिराबनसोडेंची 'फिर्याद' 15